

Memo

Aan : De (duo)raadsleden

Van : Het college van B&W

Onderwerp : Bibliotheek Waterland

Datum : 18 juli 2024

Bibliotheek Waterland

In gemeente Purmerend en omliggende gemeenten wordt het bibliotheekwerk verzorgd door Bibliotheek Waterland. Gemeenten Purmerend, Edam-Volendam en Landsmeer subsidiëren de bibliotheek. Gemeente Waterland financiert het bibliotheekwerk middels een (inkoop)overeenkomst. Er is sprake van een wettelijke verplichting om bibliotheekwerk te bieden aan de inwoners.

Bibliotheken zijn belangrijke maatschappelijke partners. Bibliotheken zijn voor inwoners van alle leeftijden van groot belang en hebben een groot maatschappelijk bereik. Inwoners komen voor uiteenlopende redenen naar de bibliotheek: om boeken te lenen, een taalcursus te volgen, te leren omgaan met de digitale overheid, voor voorlezen, om te studeren of om de krant te lezen en onder de mensen te zijn. De bibliotheek is laagdrempelig; het is een plek waar alle inwoners komen, ongeacht leeftijd, economische situatie of afkomst.

Financieel probleem

Op 9 juli jl. zijn de betrokken gemeenten door de nieuwe directeur-bestuurder van Bibliotheek Waterland geïnformeerd over de financiële situatie van de bibliotheek. De bibliotheek doet een beroep op de subsidiegevers om te voorkomen dat zij per september 2024 niet meer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Het liquiditeitstekort loopt volgens de huidige informatie in 2024 op tot ruim € 700.000,-. De oorzaak van dit tekort: het resultaat van het jaar 2023. De betrokken gemeenten zijn onaangenaam verrast door dit signaal en het feit dat ze hierover niet eerder zijn geïnformeerd. De informatie gepresenteerd in de laatste ambtelijke en bestuurlijke overleggen gaf geen redenen om aan te nemen dat sprake zou zijn van een dusdanig groot tekort.

Korte termijn oplossing

Om op korte termijn de betalingsproblemen bij Bibliotheek Waterland te voorkomen, is het voor de hand liggend als alle vier de gemeenten een deel van het restant van de jaarsubsidie/overeengekomen vergoeding 2024 eerder overmaken. Hieraan verbinden wij een aantal verplichtingen:

- Per direct een strakke sturing op de uitgaven; er mogen geen uitgaven worden gedaan die niet strikt noodzakelijk zijn. Dit vindt in overleg met de gemeenten plaats.
- Duiding van de cijfers 2023: wat komt er onder andere door CAO-ontwikkelingen, energiekosten, huurverhoging, het gevoerde beleid en gedane investeringen.
- Inzicht in de consequenties van het resultaat 2023 voor het jaar 2024. Gemeenten willen op korte termijn zicht krijgen op de financiële situatie 2024 op een wijze die controleerbaar is voor de gemeenten.
- Een eerste aanzet tot een herstelplan om van Bibliotheek Waterland weer een financieel gezonde organisatie te maken. Deze aanzet moet begin augustus 2024 gereed zijn.

Op het moment dat er in augustus een goed plan ligt, dan kan een deel van het restant van de jaarsubsidie/overeengekomen vergoeding 2024 eerder worden overgemaakt. Er is dus op dit moment geen sprake van extra geld voor de bibliotheek.

Vervolg

De bibliotheek moet komen met gedetailleerd financieel inzicht in 2024 en een gedegen herstelplan om van de bibliotheek weer een financieel gezonde organisatie te maken. Er vindt nauwe afstemming over en sturing op de financiën plaats tussen de bibliotheek en de gemeente.

Daarnaast is het van belang dat er afstemming is over de communicatie. Wat is het communicatieplan van de bibliotheek? Het personeel en de vrijwilligers van de bibliotheek zijn op dit moment nog niet geïnformeerd.

De gemeenteraad wordt nader geïnformeerd als meer zicht is op de financiën 2024 en het herstelplan.